

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul

pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se inapozază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Biserica Ortodoxă Rusă

luptă pentru pace împreună cu celelalte culte religioase

Biserica ortodoxă română — ierarhi, cler și credincioși — sprijină activ calea luminoasă pe care pășește întregul nostru popor muncitor dela 23 August 1944 încoace. Ea este fericită să constate că clerul și credincioșii celorlalte culte religioase din Republica Populară Română merg pe acelaș drum, fără ezitare.

Participarea cultelor religioase din Patria noastră la opera constructivă ce se desfășoară în R. P. R., porcede din convingerea că cel ce ține cu poporul nu răfăcește; sau, exprimând în termeni bisericcești același adevăr: din convingerea că locul păstorului de suflete este în mijlocul „turmei”, alături de ea, nu la o parte, nu în starea stricăcioasă de pasivitate, ci în aceea de participare activă, cu exemplul personal, la înlăturarea nedreptăților trecutului și la făurirea a unei vieți noi, în cadrele căreia valoarea și demnitatea omului au într-adevăr considerația cuvenită.

Una din formele participării Bisericii ortodoxe române și a celorlalte culte religioase din R.P.R. la lucrarea înnoitoare ce se săvârșește de către poporul muncitor din țara noastră, este *lupta activă pentru pace*.

Familiară oamenilor Bisericii noastre, ca una care ține de însăși esența credinței ce-o mărturisim, lupta pentru pace deține astăzi un loc de frunte în preocupările conducerii noastre bisericcești și angajează pe timp ce trece mase tot mai largi de credincioși. Intensificarea ei este explicabilă, dacă ne dăm seama — și ne dăm din ce în ce tot mai bine seama de acest lucru — că aștătorii la un nou războiu își zingănesc armele, fie cele propagandiste, fie cele de oșel, cu crescândă înverșunare, cu îndirjirea celui ce-și dă seama că îi fuge terenul de sub picioare sub presiunea forțelor păcii din ce în ce mai numeroase și mai bine organizate.

În participarea Bisericii noastre la lupta activă pentru pace, marea Biserică soră ortodoxă rusă ne-a fost și ne-a rămas un mare exemplu. Transformările fundamentale care au avut loc în Patria noastră după 23 August 1944, ne-au ajutat să reluăm legăturile frățești cu această Biserică și să le fructificăm spre binele nostru și al întregii omeniri iubitoare de pace.

Istoria Bisericii ortodoxe române nu poate fi înțeleasă fără luarea în considerare a acestor legături. Avem un depozit

urias de amintiri comune acestor două Biserici. Avem atâtea fapte mari din trecutul nostru bisericesc, avem atîția bărbați de seamă din rîndurile clerului nostru, din rîndurile monahilor și vlădicilor noștri, care au jucat un rol de seamă în cimentarea unor legături de adîncă prietenie și colaborare cu poporul rus.

Pe vatra legăturilor strînse ce le-am avut vreme de veacuri cu Biserica ortodoxă rusă — vatră pustiită vremelnic de întreruperea impusă silnic cîteva decenii, de greșita politică de Stat a regimurilor reacționare din țara noastră — s-a înălțat edificiul măreț și trainic al colaborării actuale a Bisericii ortodoxe române cu sora ei mai mare din Uniunea Sovietică.

Această colaborare, vizibilă pe toate tărîmurile vieții bisericcești, *culminează în pîrtășia noastră comună la purlarea luptei active pentru pace*.

Popoarele lumii urăsc războiul și încăerările periodice dintre diferitele semînții ale pămîntului nu sînt altceva decît urzeli viclene ale unui pumn de profitori de pe urma sîngelui vărsat pe cîmpurile de luptă. Biserica și-a dat seama că în sufletul și în intențiile popoarelor dorința de pace nu este egalată decît de voința litanică de a apăra pacea pînă la capăt, cu orice jertfe. Din superioare considerente religioase și patriotice, Biserica, prin ocîrmuitorii ei, nu a pregetat să dea alarma asupra primejdiei pentru pacea popoarelor, pe care o reprezintă creșterea fascismului în unele state de pe continentul nostru.

Cînd a început Marele Războiu pentru Apărarea Patriei, Biserica ortodoxă rusă înfrățită cu năzuințele spre pace și progres ale popoarelor Uniunii Sovietice, a îndemnat și ajutat pe fiecare cleric și credincios al ei să devină un patriot real și un jertfitor de bunuri personale, mîrgînd pînă la jertfa vieții, pentru curmarea jafului pricinuit de pustiitoarea cîmpire fascistă.

În statornică stare de veghe aflîndu-se, Biserica ortodoxă rusă a înfierat cu toată energia primejdia care o reprezenta pentru pacea popoarelor, curînd după încheierea ultimului războiu mondial, „larma răsboinică” a noilor pretendenți la dominația mondială: imperialiștii americani și englezi, cu sateliții lor.

(Continuare în pag. 2)

I. V. Stalin

La 5 Martie a. c. s-a împlinit un an de cînd genialul conducător și învățător al oamenilor muncii din lumea întregă, I. V. Stalin, a încetat din viață. Numele lui I. V. Stalin este legat de făurirea și consolidarea primului stat socialist din lume, Uniunea Sovietică, de victoria Uniunii Sovietice asupra fascismului, de uriașă mișcare a popoarelor pentru apărarea păcii.

Într-adevăr I. V. Stalin, alături de V. I. Lenin, a pregătit și a condus Marea Revoluție din Octomvrie, punînd bazele statului socialist. Continuator genial al lui V. I. Lenin, el a consolidat și desăvîrșit orînduirea socialistă în Uniunea Sovietică, transformînd U.R.S.S. în cel mai puternic stat din lume, statul cu industria și agricultura cea mai avansată și cu cultura cea mai înaltă. Constructor al socialismului, I. V. Stalin a deschis popoarelor sovietice drumul spre construirea comunismului.

În Marele Războiu de Apărare a Patriei, I. V. Stalin s-a dovedit și un genial conducător de oști, Armata Sovietică zdrobind armata fascistă și eliberînd popoarele de sub jugul fascist. Astfel popoarele au avut posibilitatea să-și ia soarta în propriile lor mîini și să instaureze în mai multe țări regimul de democrație populară, să pășească spre o viață mai bună și mai fericită.

Mărețele idei staliniste despre pace și prietenie între popoare au inspirat și au dat forță uriașei mișcări a popoarelor pentru apărarea păcii. El a arătat că mișcarea de apărare a păcii nu e o mișcare de partid, ci o mișcare larg democratică, în care se înmănușează toate forțele care voesc ca pacea să fie mai tare decît unelțirile aștătorilor la războiu. El a arătat că pacea va birui, dacă popoarele vor lua cauza păcii în propriile lor mîini și vor lupta pînă la capăt. Și de fapt mișcarea pentru pace este mișcarea sutelor de milioane de oameni cinstiți din lumea întregă, mișcarea popoarelor însăși.

Amintirea lui I. V. Stalin rămîne mereu vie în inima popoarelor. Pe calea luminată de geniul lui, Uniunea Sovietică se îndreapta spre zările luminoase ale comunismului; pe calea aceasta își făuresc popoarele din țările de democrație populară o viață mai fericită, pe calea aceasta popoarele lumii cîștigă noi succese în lupta pentru pace.

Comemorarea unui an dela moartea lui I. V. Stalin este un îndemn nu numai

(Continuare în pag. 3)

Biserica Ort. Rusă...

(Urmare din pag. 1)

Memorabilă și plină de învățăminte va rămânea în această privință *Conferința panortodoxă dela Moscova* (Iulie 1948), ținută din prilejul împlinirii a 500 de ani de existență autocefală a Bisericii ortodoxe ruse. Ea a reprezentat un pas însemnat, de răsunet mondial, pe calea apărării păcii, a prevenirii unui nou război. „Apelul” adresat din plenul ei creștinilor din întreaga lume, este un document creștinesc de clarviziune profetică, iar pentru comunitățile religioase de pretutindeni și de toate credințele, un model despre felul în care trebuie să-și îndeplinească misiunea lor pacificatoare în sînul credincioșilor.

Dind alarma împotriva agresiunii ce se pregătea încă de pe atunci și însufleții de cea mai fierbinte dorință de a fi exponenți ai adevăratului duh creștin, ocîrmuitorii și reprezentanții Bisericilor autocefale ortodoxe, întruniți la Moscova, au făcut un apel înflăcărat către toți creștinii din lume, către toți oamenii care însetează de dreptate și de pace, chemîndu-i la *frăție, omenie, dreptate și adevăr*.

„... noi întindem mîna tuturor celor ce doresc ca omul să fie frate pentru om, iar nu fiară, și propunem ca, în chip frățesc, să ne unim eforturile și să facem neputincioși pe cei ce pun la cale o nouă catastrofă, pe slujitorii întunecului, pentru care principiile mărețe ale iubirii de pace și de frăție, demult au pierdut orice însemnătate”.

Profund întristați, membrii Conferinței dela Moscova au ridicat glas de ostîndă împotriva acelor „fii ai lumii creștine” care pun la cale un nou război, ca și împotriva unor cercuri bisericesti din Apus și de peste Ocean, care în loc să vestească pacea și iubirea creștină, dădeau binecuvîntări pentru un nou război și cîntau imne de slavă bombei atomice și altor invenții, menite să distrugă viața omenească să pricinuiască pieirea culturii și civilizației și să nimicească adevăratul sens al vieții.

Conferința dela Moscova a afirmat astfel principiul mereu valabil că bunăvoințe dintre oameni poate și trebuie să triumfe asupra măsurilor bazate pe forță, că solidarizarea tuturor oamenilor de bine din lumea întreagă poate și trebuie să împiedice tunurile să-și facă din nou auzit vuietul lor nimicitor, că spiritul tratativelor poate și trebuie să fie impus de sutele de milioane de apărători ai păcii ca unica modalitate consimțită de omenire pentru reglementarea problemelor internaționale litigioase

Deasemenea Biserica ortodoxă rusă a fost prezentă la toate Congresele Mondiale pentru Apărarea Păcii, prin delegatul ei, I. P. S. Mitropolit Krutișki și Colomna, și a arătat că ardoarea cu care se luptă pentru pace crește în intensitate pe măsura în care popoarele își strîng rîndurile spre a zădărnici planurile așîțătorilor la război. În campania pentru încheierea unui pact al păcii, în campania pentru interzicerea bombei atomice, în acțiunea de condamnare a agresiunii americane în Coreea și a războiului bacteriologic, Biserica Ortodoxă Rusă și a spus răsplată cuvîntul alături de sutele de milioane de luptători ai păcii.

Biserica ortodoxă rusă nutrește convingerea că pacea și condițiile pe care le oferă ea vieții omenești înaltă această viață și o face fericită, pe cînd războiul o coarță, o distruge, îi oprește dezvoltarea și

cursul ei rînduit de Dumnezeu. De aceea această Biserică nu obosește în strădania creștinească de a chema pe toți credincioșii la luptă activă pentru pace și de a arăta că apărarea păcii este cauza fiecărei religii, ca și a fiecărui om cinstit, a fiecărui popor.

I. P. S. Patriarh Justinian a participat în fruntea unei delegații de ierarhi și clerici, la lucrările Conferinței panortodoxe dela Moscova și și-a pus semnătura pe Apelul lansat de ea la 17 Iulie 1948. În 28 Mai 1950, cînd i se înmîna diploma de membru de onoare al Academiei duhovnicești din Moscova, ocîrmuitorul Bisericii noastre definea în cuvinte lipsite de echivoc temeiurile frăției de nezdruccinat dintre Biserica ortodoxă rusă și cea romînă.

Două zile mai tîrziu, tot la Moscova, un act solemn pecetluia alianța dintre Bisericile noastre pentru apărarea păcii.

„După discutarea împreună a problemelor în legătură cu acțiunea pentru apărarea păcii în întreaga lume — se spune în acel *act de alianță* — am convenit la concluzia unanimă ca în toate aceste probleme alit în privința atitudinii ideologice, cit și în privința luării unor anumite măsuri precise în lupta pentru pace suntem în același gînd și suntem însufleții de ferma hotărîre de a păstra această unitate de opinii și de acțiuni și în viitor, și considerăm ducerea luptei pentru pace drept una dintre cele mai importante misiuni ale Bisericii în timpul de față.

Ambele părți au luat hotărîrea de a acționa de comun acord întru apărarea păcii pe plan internațional, de a se informa unii pe alții despre toate măsurile interne cu privire la problema luptei pentru pace și în general, de a organiza în proporții și mai mari acțiunea pentru apărarea păcii între credincioșii țărilor lor.

Deasemenea au imputernicit pe membrul permanent în Comitetul Congresului Mondial al Partizanilor Păci — Mitropolitul Nicolae — de a face demersuri în acest Comitet și în numele Bisericii ortodoxe romîne”.

Din colaborarea cu Biserica ortodoxă rusă, noi am învățat multe în vederea intensificării luptei organizate pentru apărarea păcii și am văzut roadele bogate obținute laolaltă cu celelalte culte religioase și împreună cu toate organizațiile obștești; lupta pentru pace astăzi are pentru noi un caracter statornic, fără întrerupere și cu crescîndă intensitate, ducînd-o potrivit cu specificul misiunii noastre duhovnicești. Înaltul exemplu de patriotism luminat, activ, pe care-l dă Biserica ortodoxă rusă, ne însuflețește și pe noi, cler și credincioși. Pacea și colaborarea interconfesională a devenit o mare realitate în Patria noastră, noi luînd în considerare, cu creștinească îngăduință și cu dragoste, tot ceea ce ne unește. Toți sîrguim din răzputeri către creasta de lumină a aceluiaș munte al păcii și frăției dintre oameni, chiar dacă diferite ne sunt căile de acces la această creastă.

Exemplul Bisericii ortodoxe ruse de participare la acțiunea de prevenire a unui nou război mondial și de apărare a păcii, n-a rămas fără ecou în rîndul celorlalte culte creștine sau necreștine. Tot mai numeroși sînt clericii și credincioșii altor confesiuni, care participă la Congresele Mondiale pentru Apărarea Păcii, tot mai numeroși sînt credincioșii celorlalte confesiuni și religii ale pămîntului care se înrolează în rîndurile partizanilor păcii din

țările lor. Însuși apusul romano-catolic și raționalist protestant a ieșit din ezitarea inițială: E mare numărul — și prestigiul personal — al acelor deservenți ai acestor culte, și mai mare numărul credincioșilor acestor culte, care privesc cu durere și cu spirit critic rezervele acelor ocîrmuitori bisericesti în aderarea la frontul mondial de apărare a păcii, ocîrmuitori ce se fac complici cu cercurile agresoare din țările capitaliste. Lucrul acesta dovedește că principiile evanghelice ale iubirii de aproapele triumfă în rîndurile credincioșilor, iar valul partizanilor păcii se îngroașă. Lucrul acesta dovedește că noi ne aflăm pe calea cea bună, lui Dumnezeu bineplăcută și omenirii de folos.

Mișcarea Mondială a Partizanilor Păcii, a înregistrat pînă acuma o serie de succese răsunătoare. Ea a oprit mîna care voia să facă uz de bomba atomică în scopuri distructive și a obligat pe agresorii imperialiști să înceteze ostilitățile împotriva eroicului popor coreean. Congresul popoarelor dela Viena (Dec. 1952) și sesiunile dela Budapesta și Viena ale Consiliului Mondial al Păcii au dat o infuzie proaspătă de energie și hotărîre sutelor de milioane de oameni ce apără pacea. Sub presiunea opiniei publice mondiale, ostilă unui nou război, guvernele țărilor imperialiste vor fi obligate să-și revizuiască atitudinea față de problemele litigioase. În situația internațională își face loc spiritul destinderii, dar aceasta este departe de ceea ce așteaptă omenirea vremii noastre dela conducătorii de state și de popoare. Și ceea ce așteaptă omenirea astăzi dela ei, este doar alit: *Spiritul tratativelor să triumfe asupra măsurilor bazate pe forță*, pentru că nu există problemă litigioasă care să nu poată fi soluționată pe cale de discuții pașnice între cei interesați.

Bisericile creștine nu pot trece nepăsătoare pe lîngă această vrere obștească, pe care o exprimă majoritatea covîrșitoare a credincioșilor lor și popoarele lumii.

Biserica ortodoxă rusă — însuflețită de spiritul Evangheliei lui Hristos și de cea mai caldă iubire față de oameni — a atras atenția asupra primejdiei ce paște omenirea vremii în care trăim. Mulți și puternici sînt cei ce au apucat pe drumul păcii fiindcă pe această cale bătătorită astăzi de popoarele omenirii, credincioșii făcători de pace se întîlnesc cu forțele de nebiruit ale apărătorilor convinși ai păcii, în frunte cu Uniunea Sovietică.

Biserica ortodoxă romînă și cultele conlocuitoare din Republica Populară Romînă, pășesc demult și din ce în ce mai ferm pe această cale a salvării tuturor. Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos binecuvîntează și sprijinește cu harul Său bogat această voință activă de apărare a păcii. Avem fîgăduința Lui dumnezească, potrivit căreia *făcătorii de pace vor fi fericii și în viața aceasta și în cea-laltă*, ca unii care — ca adevărați fii ai lui Dumnezeu — lucrează așa cum ar lucra Dumnezeu însuși în locul lor (conform Matei 5, 9).

Noi nu ne abatem dela această cale, nu șovăim, nu dăm înapoi, nu ne lăsăm amăgiți Mergem înainte cu valul irezistibil al luptătorilor pentru pace, chemînd alături de noi, sprijinind și arătînd cu dragoste, cu îngăduință creștinească, pe toți cei ce iubesc pacea și ne străduim prin exemplu personal să transformăm pe fiecare credincios într-un luptător activ pentru pace. Pentru ca să fie: *Pace în lume, bunăvoințe între oameni, prietenie între popoare!*

GR. T. MARCU

6 Martie

S-au împlinit 9 ani, de când poporul muncitor a instaurat la cîrma țării primul guvern democratic, din care fac parte cei mai buni fii ai clasei muncitoare și țărănimii muncitoare și reprezentanți ai intelectualității progresiste. Aceasta a însemnat o cotitură în viața statului și poporul nostru: de atunci înainte am pășit cu fermitate și elan pe calea construirii socialismului, întăririi Statului de democrație populară, propășirii economice și culturale, stringerii legăturilor de prietenie și colaborare cu Uniunea Sovietică și cu țările de democrație populară, pe calea luptei pentru apărarea păcii.

În acești 9 ani s-au realizat mari succese în opera de construire a socialismului în țara noastră. Intreprinderile industriale, bancare, comerciale, minele, căile de comunicație, etc., au fost naționalizate, devenind bun al întregului popor muncitor. Industria socialistă a progresat cu pași uriași. S-au construit și se construiesc în toată țara noi fabrici și uzine, se deschid noi mine, noi sonde petroliere, noi șantiere. Pe baza realizărilor obținute în industrializarea țării și în special a dezvoltării industriei grele, care stă la temelie construirii socialismului, guvernul pune acum în centrul preocupărilor sale ridicarea producției în industria ușoară și industria alimentară. În felul acesta poporul muncitor este aprovizionat cu suficiente produse de larg consum și nivelul lui de trai se ridică.

În ce privește agricultura, și aici s-au realizat progrese însemnate. Gospodăriile Agricole de Stat, Gospodăriile Agricole Colective și Întovărășirile Agricole — prin recoltele superioare pe care le dau — sunt o dovadă a superiorității agriculturii socialiste asupra celei individuale, astfel încît tot mai mulți țărani muncitori se înscriu în Gospodăriile Agricole Colective și Întovărășirile Agricole. Și țărani muncitori cu gospodării individuale și-au ridicat nivelul de trai. Pămîntul a fost luat din mina moșierilor și dat țărănilor muncitori. Pămîntul aparține celor ce-l muncesc. Guvernul a luat măsuri pentru sprijinirea țărănilor muncitori cu gospodării individuale, ca să sporească producția agricolă. În felul acesta ei contribuie la aprovizionarea fabricilor cu materii prime și a oamenilor muncii dela orașe cu produse alimentare și totdeauna realizează cîștiguri sporite.

Întreg acest avînt în industrie și agricultură este dovada superiorității orînduirii socialiste, în care poporul muncitor muncește pentru sine, pentru satisfacerea maximă a nevoilor lui materiale și culturale.

Aceste realizări au fost posibile datorită muncii fără răgaz a poporului nostru și ajutorului frățesc și multilateral al Uniunii Sovietice. Aceste realizări sunt dovada voinței de pace, ce însuflețește poporul român. Țara noastră este un factor activ în uriașul lagăr al păcii.

La a 9-a aniversare a memorabilei zi de 6 Martie 1945, poporul muncitor, strîns unit în jurul guvernului, pășește cu încredere spre zările luminoase ale viitorului, convins că munca lui pașnică va aduce roade îmbelșugate și că lupta lui pentru pace, alături de toți oamenii muncii, este o contribuție însemnată la biruința păcii în lume.

I. V. Stalin

(Urmare din pag. 1)

de a arăta marile lui înfăptuiri, ci și de a continua cu mai multă hotărîre munca și lupta pentru pace, pentru democrație, pentru socialism.

Sfințirea catedralei ort. române din Oradea

În ziua de 6 Decembrie 1953, credincioșii ortodocși din Oradea au avut bucuria să-și vadă sfințită catedrala cunoscută sub numele de biserică cu lună, care timp de o sută șaptezeci de ani a fost pulsul vieții duhovnicești din Bihor. Prin sobrietatea și varietatea culorilor, prin zugrăveala măestrită și prin toată înfrumusețarea ei aleasă, biserică cu lună se prezintă azi ca un strălucit Sion și ca o adevărată mireasă a lui Hristos.

Actul sfințirii a fost oficiat de către P. S. Episcop Valerian Zaharia al Oradiei și P. S. Episcop Andrei Magheru al Aradului, asistați de I. P. C. Arhîmandrit Dr. Ciobanu Vasile, Starețul Mănăstirii Bodrog, Traian Belascu, Vicar al Arhiepiscopiei de Sibiu, Dr. Lițiu Gheorghe, Vicar al Episcopiei Aradului, Dr. Pop Carol, Vicar al Episcopiei de Oradea, Medanu Ioan, consilier eparhial, Protosinelul Călitrat Lăcătuș, preot la catedrala din Oradea, Prof. Barna Gheorghe, preot la catedrala revenită din Oradea, Gufașu Ioan, consilier eparhial, Păcală Nicolae, consilier eparhial, Gligor Ioan, protopop de Oradea, Enghis Vasile, protopopul Beiușului, Pop Petru, protopop Căluș-Silvaniei, Coman Gheorghe și Lupșa Andrei, parohi la catedrala ortodoxă din Oradea, Ploscariu Teodor în Ciurmărna (Raionul Zalău) și Pop Victor, paroh în Aușeu (Raionul Aleșd), iar ca diaconi au servit P. C. Dărău Dumitru, Insp. eparhial al Episcopiei Aradului, și Arhidiaconul Lazar Aurel dela catedrala ortodoxă din Oradea.

Slujba sfințirii s-a început la orele 9^{1/2} dim. prin înconjurarea bisericii cu lună. Credincioșii reveniți și cei vechi ortodocși au înconjurat catedrala împreună și s-au bucurat împreună de strălucirea praznicului. Cei ce atîta vreme au fost despărțiți, s-au adunat acum la un loc, legați în aceeași dragoste de Biserică strămoșească. Clopotele ambelor catedrale în dangătul lor tainic au ridicat spre ceruri imnul iubirii între frați și freamătul de bucurie al învierii Sionului dumnezeesc.

În timpul înconjurării, biserică a fost miruită și sfințită în patru părți, în cîntările mișcătoare ale tuturor credincioșilor. Impresionantă a fost prosternerea tuturor credincioșilor în genunchi și rugăciunea de înviere a bisericii rostită de P. S. Valerian prin care imploră binecuvîntarea cerească și darul de curățire și sfințire a Duhului Sfînt asupra bisericii cu lună. După îndătinatele cuvinte, zise de trei ori: „Deschideți mari porțile voastre...”, porțile s-au deschis și cler și credincioși radiind de bucurie au intrat în Sionul cel nou, smulgînd din sutele de plepturi întreita cîntare: „Sfînte Dumnezeule, Sfînte tare, Sfînte fără de moarte miluiește-ne pe noi”. În timp ce înalții ierarhi ajutați de preoți au purces la spălarea mesei din altar și la sfințirea interioară a bisericii, corul catedralei sub conducerea măistră a dirijorului Căpălăuanu Constantin, a executat impecabil magistrala bucată de concert a compozitorului G. Muzicescu: „Înoște-te noue Ierusalime”.

S'a început apoi dumnezeiasca Liturghie a Sf. Ioan Gură de Aur, a cărei înălțătoare oficiere a produs clipe de adevărată reculegere și întărire duhovnicească. În cursul Liturghiei a fost hirotonit de diacon tinărul Grigoraș Vasile candidat la taina preoției spre a fi trimis să păstorească în parohia Cotiglet, Raionul Beiuș. În cursul prîcesnei s-a urcat pe amvon P. S. Episcop Andrei al Aradului, care în cuvinte calde și alese a evocat crîmpele impresionante din trecut al bisericii cu lună, scoțînd în relief credința și spiritul jertfelnic al strămoșilor, care în butul celor mai mari piedici au reușit să înalțe marelă sălaș al Dumnezeu, mamă dulce sufletească a tuturor credincioșilor. P. S. Sa arată cît de tari

au fost strămoșii în credința ortodoxă și cît de mare a fost spiritul lor de jertfă pentru Biserică. Neuitate vor rămîne în istoria Bisericii cuvintele din anul 1727 ale unui țaran bihorean, care în fața delegatului împărătesei Maria Terezia, care le cerea să se lapede de ortodoxie, a declarat în numele credincioșilor bihoreni într-o adunare obștească din Oradea: „Cu ceea ce datorăm, dijma, corțele pentru armata maestășii sale, toate le dăm după puterile noastre... numai sufletul nostru nu voim să-l dăm. Noi de legea noastră și de domnul nostru episcop nu ne lăsăm pînă trăim în lumea aceasta...”. Mai departe P. S. Sa spune că biserică cu lună a fost o corabie a lui Noe în vîltoarea vieții. A fost un rug aprins care a ținut trează credința în sufletul credincioșilor bihoreni. Invocă spiritul strămoșilor zicînd: „Veniți voi străbuni mucenici, eroi și cîtori de biserică, veniți să vedeți opera începută de voi, veniți să vă bucurați cu noi pentru învierea acestui Sion mareț, pe care voi l-ați clădit cu atîta jertfă; ...Vino Episcop Roman să-ți vezi turma păstoritilor tăi. Vino și o binecuvîntează și o păstorește mai departe!..”.

„Azi suntem una, spune mai departe P. S. Sa nu ne mai desparte ura confesională. Cele două catedrale sunt doi stilpi înfiți în acest oraș pentru a clădi peste ei pacea și dragostea între frați, pacea și dragostea în Hristos”. Laudă strădanția P. Sf. Episcop Valerian, în opera de consolidare a unificării și de conservare bisericilor românești și-l urează succes în munca de pastorație pe întinsul eparhiei.

După predica P. Sf. Andrei, credincioșii, membri ai corporațiilor eparhiale, și-au plecat pios genunchii sub sf. potir, spre a se împărtăși cu Domnul euharistic în semn de mulțumire către Dumnezeu pentru terminarea lucrărilor bisericesti.

La sfîrșitul slujbei dumnezeesti. P. S. Sa Episcopul Valerian a hirotesit de iconomi Stavrofori pe P. C. lor Gufașu Ioan, Barna Gheorghe, Coman Gheorghe, Lupșa Andrei, Enghis Vasile, Pop Petru, Ploscariu Teodor și Pop Victor, iar ca Arhidiacon a fost hirotesit părintele Lazar Aurel. Unii au primit această cinste pentru meritele în opera de consolidare a unificării, alții pentru meritele de slujitori ai catedralei cu lună și de ostentori întru învierea ei. Crucea de pe piept le-a fost așezată ca o răsplată a ostenelelor lor pastorale și ca o încurajare a năzuințelor lor de a lucra mai departe în ogorul Domnului cu aceeași rivnă și iubire.

Din partea bisericii cu lună a vorbit P. C. Sa părintele Gheorghe Coman, conducătorul neobosit al lucrărilor de reparație a bisericii care în cuvinte simțite a prezentat raportul asupra executării lucrărilor, arătînd contribuția credincioșilor, care au donat suma de peste 50,000 Lei în lucrările de reparație; în special membrii corporațiilor parohiale în frunte cu inspectorul Iatan Florică, Ing. Savu Iuliu și Militaru Ioan, au manifestat cel mai viu și pilduitor interes pentru bunul mers al lucrărilor de zugrăvire și împodobire a bisericii. În mod special cuvîntul de recunoștință al P. C. Gh. Coman se îndreaptă către bunul și neobositul arhiepiscop al Bisericii, P. S. Sa Valerian, care a purtat neîncetat grijă modulului de refacere a celor două catedrale românești din Oradea, după ce cu două săptămîni înainte a avut grijă să fie refăcută și sfințită catedrala revenită din Satu-Mare.

În numele preoților înaintați la rangul de Iconomi Stavrofori a luat cuvîntul P. C. Andrei Lupșa, care a mulțumit P. S. Episcop Valerian, pentru înalta prețuire a unor slujitori, care n-au avut alt ideal decît binele Bisericii și al Patriei și care nu doresc decît să rămînă mai departe

(Continuare în pag. 4)

Sfințirea catedralei ort. rom. din Oradea

(Urmare din pag. 3)

slujitori devotați și râvnitori al altarului Bisericii strămoșești. „Promitem, zice Sf. Sa, că ne vom năzuji și mai mult în viitor să cinștim crucea Domnului, să chivernisim tainele Lui și să propovăduim învățătura Lui. Promitem ascultarea cuvenită și strădanja neobosită în cele bisericesti și în cele cetățenesti, așa cum așteaptă dela noi Biserica străbună și arhiepiscopii noștri”.

P. C. Părinte Vicar Traian Belascu, în numele I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, transmite arhierestiile binecuvântări ale I. P. S. Mitropolit Nicolae peste munca depusă la Oradea și-și exprimă bucuria că după catedrala dela Satu-Mare, catedrala dela Oradea se îmbracă în haină prea înfrumusețată ca o mireasă plăcută lui Hristos. Își exprimă totodată bucuria că în eparhia Orăzii se depune o muncă intensă pentru consolidarea unificării, frații reveniți împărțându-se de atenția și dragostea ferbinte a fraților ortodocși, bisericile revenite fiind sprințite ori unde se ivește și se simte nevoia. Laudă activitatea bogată a P. S. Episcop Valerian, primul Episcop care a trecut Carpații pentru ca pe aceste meleaguri să cimenteze legătura dintre frați.

La sfârșit, P. S. Valerian Zaharia al Orăzii a rostit o luminoasă și magistrală cuvântare care a ținut încordată atenția credincioșilor timp de aproape o oră. P. S. Sa își începe cuvântarea cu evocarea numelui lui Horia, eroul legendar al secolului al 18-lea, care cu voința lui dirză a despiciat drumuri noi poporului obidit și nedreptățit. „Deasupra catapetesmei bisericii cu lună strămoșii noștri au înălțat chipul lui Horia, care s-a jertfit pentru popor”. Numai datorită răscoalei lui Horia credincioșii ortodocși din Oradea au putut obține dreptul de aș zidi biserica în centrul orașului. Neuitate vor rămâne în istoria bisericii cu lună demersurile stăruitoare către stăpînire ale strămoșilor noștri, în frunte cu cei doi ctitori Mihai și dirzenia luptei pentru libertatea cultului lor. Neuitate vor rămâne jertfele fiilor acestei biserici întru apărarea credinței și tradițiilor lor străbune”.

„Dacă 169 de ani s-au scurs dela punerea pietrei fundamentale a bisericii cu lună și sufletul fiilor ei a rămas același, aceasta se datorește între altele faptului istoric că poporul acesta, a stat cu fața spre răsăritul ortodox și cu candela nădejdi mereu aprinsă spre un viitor de dreptate și de libertate”. P. S. Sa arată în continuare câteva episoade mai însemnate din trecutul bisericii cu lună și descrie în cuvinte pline de duioșie rolul ei binefăcător. Biserica cu lună, zice P. S. Sa, a fost o cetate de rezistență spirituală a Bihorului. Ea a dat trănse morale credincioșilor. Între zidurile acestei biserici s-au adăpostit în trecut sufletele celor oropsiți. Biserica ne a fost o mamă dulce, la sinul ei s-a format sufletul ctitorilor și binefăcătorilor Emanuil Gojdu, Nicolae Jiga, Iosif Papp, Negreanu, etc.

P. S. Sa descrie apoi în culori vii bucuria momentului sărbătoresc, spunînd că asupritorii și exploatații din trecut au dispărut. Puterea și strălucirea lor s-a stins. Azi nu mai suntem despărțiți, azi nu mai suntem noi și voi. Azi nu se mai face nici o discriminare religioasă, națională sau rasială. Frații despărțiți au bucuria de a fi una. Bucuria credincioșilor se împreună cu bucuria Psalmistului: „Cit e de frumos și de plăcut a petrece frații împreună” (Ps. 82, 1). Biserica cu lună, mireasa lui Hristos e împodobită din nou. Ochii nu se satură a o privi. Dar o haină și mai plăcută a bisericii este mulțimea credincioșilor.

P. S. Sa, în continuare exprimă mulțumiri onoratului Guvern pentru însemnatul ajutor ma-

terial acordat Bisericii ortodoxe din eparhia Orăzii. După ce în anul trecut guvernul a dat 25,000 Lei pentru terminarea bisericii din parohia C. F. R. Oradea, în anul acesta a acordat 53,000 Lei pentru catedrala din Satu-Mare și 15,000 Lei pentru catedrala ortodoxă din Oradea. Este aceasta o dovadă puternică că regimul de democrație populară sprijină Biserica și asigură libertatea cultului. Deasemenea aduce mulțumiri credincioșilor fără nume, ale căror contribuții au atins suma de peste 50,000 Lei. Promite că în primăvara anului 1954 va împodobi tot așa și va sfinți catedrala revenită din Oradea. De încheiere P. S. Sa, îndeamnă în cuvinte călduroase pe credincioși să-și tubească mai departe Biserica, cercetîndu-o și sprijinîndu-o. Și în aceeași măsură să-și tubească Patria, ajutîndu-o în eforturile ei de a-și construi o viață mai bună. Și sfârșește cu o rugăciune de mulțumită către Dumnezeu și Maica Domnului, al cărei hram îl poartă biserica, implorînd ajutorul cel Sfînt și pe mai departe pentru străvechea biserică cu lună și pentru dreptcredincioșii creștini,

După predica instructivă și mișcătoare a P. S. Valerian, bogată în culori vii și în accente de duioșie, de înălțare și zidire sufletească, a urmat miruirea credincioșilor și împărțirea anaforei. În cântările înălțătoare ale corului și în binecuvîntările părintești ale celor doi ierarhi, credincioșii s-au îndepărtat, ducînd în suflete mulțumirea revărsării harurilor dumnezeiești și a jertfelor lor exprimate atît de frumos în podoaba cea aleasă și neîntrecută a Stonului nou.

Cu prilejul sfințirii catedralei cu lună din Oradea, ca să amintească urmașilor faptele de credință și iubire către Biserica ale credincioșilor de astăzi, a fost așezat în masa altarului următorul hrîsov: „Cu vrerea Tatălui, cu ajutorul Fiului, cu darul Sfîntului Duh, a lui Dumnezeu celui mărit într-o ființă și trei ipostasuri îmbrăcatu-s-a în haină nouă, renovîndu-se în întregime această sfință și istorică biserică ortodoxă romînă, catedrala episcopală a Orăzii „biserica cu lună” — în anul mîntuirii 1953. Sfințitu-s-a după toată rînduiala canonică prin rugăciunile Prea Sfințitei Sale Preasfințitului D. D. Valerian Zaharia, sirguinciosul ostenitor și oblăduitor al restaurării acestui sfînt locaș. Desăvirșitu-s-au aceste lucrări cu obolul Ministerului Cultelor, cu dania Sfîntei Episcopii Romine a Orăzii și mai ales prin jertfelnicia cea fără de nume și seamăn a dreptcredincioșilor creștini din Oradea și satele din împrejurimi. Meșteri pricepuți al lucrărilor fiind cei cinci frați Mălan: Gheorghe, Iosif, Vasile, Francisc și Iuliu, asistați de nemijlocita îndrumare, supraveghere și purtare de grijă a Ing. Arhitect Savu Iuliu, Ing. Ion Militaru și Inspector Florian Iatan. Episcop al de Dumnezeu păzitei eparhii ortodoxe romine a Orăzii fiind P. S. Valerian Zaharia, paroh și conducător al parohiei centrale P. C. Gheorghe Coman, preoți dîmpreună slujitori-parohi: P. C. Gheorghe Barna și Andrei Lupșa, iar slujitori la catedrală: I. P. Cuv. Calistrat Lăcătuș, și C. Sa diacon Aurel Lazăr. Actul sfințirii a avut loc în Dumineca din 6 Decembrie 1953 în prezența unei mari mulțimi de credincioși din Oradea și împrejurimi, ca să fie lăcaș de închinare și de mîntuire a sufletului”. A.

La sfârșitul lunii Decembrie 1953 a avut loc la Sibiu plenara Comitetului orașenesc de luptă pentru pace. Din prezidiul adunării au făcut parte și Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae și d. episcop lutheran Müller. După ce d. Maria Popovici a expus documentele sesiunii Consiliului Mondial al Păcii dela Viena, au luat cuvîntul zece de participanți, dînd expresie voinței de a lupta pentru pace, care în-

Indrumător omiletic

I. Evanghelia dela Marcu 8, 34—38

Se poate vorbi despre: cruce v. 34.

1. În mijlocul postului stă crucea Domnului
2. Prin aceasta ne amintim că prin răstignirea Domnului am dobîndit mîntuirea.

3. Dar ne dăm seama și că noi înșine nu putem să ne înolm viața fără cruce, adică fără lăpădare de sine, de egoism și răutate.

4. Orice operă mare și bună cere dăruire de sine, jertfă.

5. Să urmăm lui Hristos și să cucerim prin dăruire de sine și mîntuirea sufletelor noastre și viața cea nouă, în realizarea căreia suntem angajați cu toate forțele noastre.

II. Evanghelia dela Marcu 9, 17—32.

Se poate vorbi despre: rugăciune, v. 29.

1. Postul trebuie însoțit de rugăciune, căci postul e vremea cea mai potrivită pentru intensificarea rugăciunii.

2. De aici mulțimea Sf. slujbe din vremea postului.

3. Ce este rugăciunea? Convorbirea credinciosului cu Dumnezeu. Prin ea sufletul se înalță la Dumnezeu și Dumnezeu coboară în suflet, ca să l umple de bucurie, pace, lumină, mîngăiere.

4. Ea este un mijloc de transformare a noastră după asemănarea lui Dumnezeu: rugăciunea face din noi făpturi nouă, oameni ai păcii și ai bucuriei.

5. Să ne rugăm la biserică și acasă și să sorbim în rugăciune puteri noi de luptă pentru viața cea nouă, pentru pace.

Conferința de orientare a preoșimii din protopopiatul Sibiu, din 29 Decembrie 1953, a fost prezidată de P. C. Păr. Profesor N. Neaga. După ce P. C. Prof. N. Todor a revelat roadele Conferințelor de orientare, P. C. Prof. N. Neaga a vorbit despre marea luptă pentru pace, în care sunt angajați și preoșii și credincioșii Bisericii noastre, care trebuie să activeze din ce în ce mai intens pentru biruința păcii în lume. Tema conferinței de orientare: „Înfăptuire ale luptei pentru pace în anul 1953” a fost dezvoltată de P. C. I. Gherghel din Sibiu. C. Sa a arătat succesele mișcării pentru apărarea păcii, începînd cu Congresul Popoarelor pentru apărarea păcii dela Viena din Decembrie 1952, continuînd cu sesiunile Consiliului Mondial al Păcii dela Budapesta și Viena, care au fixat obiectivele și căile luptei pentru destinderea încordărilor internaționale, pentru pace. Deasemenea a subliniat consecvența politică de pace a Uniunii Sovietice și a întregului lagăr al păcii, democrației și socialismului. Forțele păcii sunt în neconțință creștere. Ele au recoltat succese importante. Însă ele mai au noul lupte de dat, noul ținte de cucerit. De aceea și preoșimea trebuie să-și intensifice lupta alături de toți partizanii păcii.

La discuții și în rapoartele de activitate C. Pr. M. Neagu, Bona, Călna M., Oct. Flucș, Grossu, N. Todor ș. a. au arătat concret cum sprijină în parohiile lor lupta pentru pace. Conferința a dat un nou avînt colaborării preoșilor din prot. Sibiu la lupta pentru pace.

sufletește pe oamenii muncii din Sibiu. În numele Bisericii ortodoxe și a celorlalte culte a vorbit P. C. Vicar Traian Belascu. P. C. Sa a arătat că lupta pentru pace face parte din misiunea Bisericii și că este alături de oamenii muncii și va duce pînă la capăt lupta pentru marea cauză a păcii.